

DIZĖ

Pirmas susitikimas su mergina vaivorykštės spalvų plaukais

Tą rytą, kai dvylikametė Dizė Fol įžengė į kelią, kuriuo skriejo aštuoniolikaratis sunkvežimis, ir susitiko su vaivorykštinių plaukų mergaite, viskas klostėsi blogai. Susipykus su geriausiu draugu Lizardu, dabar jau besivadinančiu tikruoju savo vardu Tristanas, Lizardas, tiksliau, Tristanas, tapo populiarius, madinagai nusikirpo plaukus ir įsitaisė naują merginą vardu Melinda.

O Dizė liko be nieko.

Jiedu draugavo nuo pirmos klasės, dalijosi slapčiausiomis paslaptimis, išbandė visus sudėtingiausius Kepinių žurnalo desertus ir kartu užsiėmė mėgstamiausia abiejų veikla – internete ieškojo informacijos egzistenciniais klausimais. Lizardas specializavosi klimato ir gamtinių katastrofų srityje, o Dizė – visose kitose kietose srityse.

Pastaruoju metu tie kieti dalykai daugiausia buvo pasakojimai apie šventuosius, kurie pasiekę ekstazę pakildavo į orą, suakmenėti gebančius Himalajų jogus, savo antrininkus kuriantį ir pirštais ugnį plaikstantį Budą (taip!). Domėjimasis tokiais mistiniais dalykais virpino Dizės sielą, o ji būtent to ir siekė – pažadinti savo sielą. *Viską* pažadinti.

Be to, neilgai trukus prieš išsiskirdami Dizė ir Lizardas tris sekundes bučiavosi, norėdami patirti endorfinų antplūdį, – apie tai Lizardas skaitė internete – arba staigų sprogamą viduje – apie tai Dizė skaitė mamos meilės romanuose, slepiamuose knygų lentynos gilumoje, ypač „Dabar gyvenk amžinai“, kurio

pagrindinė veikėja Samanta Bruksveter buvo Dizės mėgstamiausia. Lizardas manė, kad meilės romanai yra visiškai beverčiai, bet juos skaitydama Dizė nemažai išmoko. Ji laukė, kada prasivers jos moteriškosios prigimties vartai, kada išsižiebs toji aistros ugnis, kada pabus jos sultingieji syvai, ir, nors, skirtin-gai nei Samanta Bruksveter, ji dar niekada nebuvo mačiusi vyro varpos, iš šių knygų jau nemažai žinojo apie sustandėjusius, išsi-pūtusius stiebus ir pulsuojančias ietis. Deja, per tą tris sekundes trukusį bučinį su Lizardu nė vienas jų nepatyrė endorfinų audros ar nevaldomų vidinių fejerverkų.

Bet kuriuo atveju visą tą pirmojo susitikimo rytą Dizė sė-dėjo klasėje ir stebėjo, kaip buvęs geriausias draugas Lizardas, dabar jau Tristanas, slapta rašo žinutes tai savo baisiai naujai draugei Melindai – tikriausiai apie visus spontaniškus vidinius sprogimus, kuriuos jiedu patyrė, kai prieš tris savaites šokdami pasibučiavo. Dizė visa tai matė – jai net gerklę užgniaužė, kai Lizardo ranka apglėbė Melindos kaklą ir jų lūpos susilietė. Nuo tos akimirkos Dizė, anksčiau pagarsėjusi pleputė, mokykloje be-veik nustojo kalbėjusi, o kai prabildavo, atrodė, kad jos balsas sklinda kažkur iš po kojų.

O ką Dizė galėjo pasakyti? Kartą mama jai pasakojo, kad didžioji gyvenimo meilė ne visuomet būna labai romantiška. Dizė manė, kad ji patyrė jau tris didžiąsias meiles: geriausiam draugui Lizardui, savo mamai virtuvės šefei ir neįtikėtinai šau-niam vyriausiam broliui Vintonui. Tad kas dar jos laukia? Ji dar nežinojo, kad žmonės gali nustoti mylėję. Manė, kad draugystė yra amžina, tvirta kaip materija.

Po pietų – juos Dizė praleido kompiuterių klasėje skaityda-ma apie grupelę žmonių Rytų Europoje, kurie tikėjo, kad kažkas psichinėmis galiomis atima iš jų žadą, – ji nuėjo į kitą mokyklos galą iki niekieno nenaudojamo tualetu. Kaip įmanydama bandė

išvengti susitikimo su Lizardu, dabar jau Tristanu, ir Melinda, nes pastaruoju metu jie vis sėdėdavo prie vandens fontanelio ties artimiausiu tualetu – susiviję rankomis ir sielomis. Bet vos pravėrusi vienintelio mokyklos bendro tualetu duris pamatė prie kriauklės Lizardą.

Jis priešais veidrodį tepė savo naująją šukuoseną kažkokių geliu ir atrodė kaip visi kiti berniukai, jis nebebuvo panašus į tą Lizardą išsitaršiusiais kaip ir jos plaukais, mokslu, kaip ir ji, stiliaus. Jis net kontaktinius lęšius įsigijo, tad dabar jų nebevienijo net tie dešimt tonų sveriantys „Clar Kent“ akiniai. Ji ilgėjosi senojo Lizardo, to berniuko, pasakojančio jai apie šviesos stulpus, rūko vaivorykštes ir mažiausiai šimtą kartų per dieną pakartodavusio „Dize, tai nerealu“.

Pilkšvame tualete mirgėjo fluorescencinės lempos. Jie jau seniai nebuvo likę vieni, tačiau Dizė nieko nepajuto. Lizardas žvilgtelėjo į jos atspindį veidrodyje, bet jo veido išraiška buvo nesuprantama, tada vėl sutelkė visą dėmesį į savo moliūgo spalvos plaukus. Atrodė išblyškęs, strazdanomis nusėtais skruostais, bet ne taip gausiai kaip Dizės. Kai penktoje klasėje visą gyvenimą Dizę kankinęs Tonis Spenseris pavadino ją bjauria strazdanų veisykla, kitą dieną Lizardas atėjo į mokyklą ant skruostų nusipiešęs visą galaktiką strazdanų.

Dizė žvilgtelėjo į savo atspindį veidrodyje ir pajuto tą patį slepiančią jausmą, nes atrodė it varlė su peruku. Negalėjo patikėti, kad į ją žiūrintiems žmonėms tenka tai matyti. Ji vylėsi, kad jie galėtų matyti ką nors gražesnio, pavyzdžiui, Samantos Bruksveter galvą. Samanta Bruksveter savo šilko garbanomis, putliomis lūpomis ir akimis, tviskančiomis lyg safyrai, pavergdavo visų vyrų širdis.

Dizė nukreipė savo niekuo neišsiskiriančias, netviskančias rudas akis į buvusį geriausią draugą, tikrąjį, o ne į jo atvaizdą veidrodyje. Norėjo paimti už rankos, taip daugelį metų darydavo po

stalu. Norėjo jam priminti, kaip pindavo jūdvių plaukus į vieną kasą, kad galėtų apsimesti, jog yra vienas žmogus. Dizė norėjo paklausti, kodėl jis neatsako į jos žinutes ar skambučius ir neateina prie savo miegamojo lango, netgi po to, kai ji trisdešimt septynis kartus iš eilės į jį meta akmenuką. Tačiau sulaikiusi kvėpavimą tiesiog nuslinko į tualetu kabiną, o kai iš jos išėjo, jo nebebuvo.

Ant veidrodžio juodu rašikliu buvo parašyta: „Palik mane ramybėje.“

Dizei atrodė, kad iš kojų išvirs.

Tuomet atėjo laikas kūno kultūros pamokai. Kvadratas. Siau-bo ir baimės valanda. Suprakaitavusi saulės įkaitintoje aikštelėje ji kaip įmanydama stengėsi apsimesti, kad yra nematoma, nepastebėti su Tониu Spenseriu besirungiančio Lizardo. Fui. Bjaurybė. Išdavikas Lizardas. Dizė norėjo stačiai žemę prasmegti. Kodėl ji nepagalvojo susirasti daugiau nei vieną gyvenimo draugą? Bet nebebuvo kada apie tai mąstyti, nes atsiskyręs nuo Lizardo ją kamuoliu puolė Tonis Spenseris, nutaisęs spinduliuojančią animacinio filmuko personažo šypseną. Tik jo ketinimai buvo žudikiški. Ji net susigūžė. Pamėgino mintimis atimti jam žadą, bet nusprendė šį norą atšaukti, nes: fui.

Kai Tonis iškėlęs kamuolį smogė jį tiesiai į pilvą, iš Dizės lūpų išsprūdo keistas, gėdingas šūksnis, su savimi nusinešęs visą jos kvapą ir orumą. Parvirtusi ant žemės, susiėmė pilvą ir kaip žuvis ėmė gaudyti orą; jis atsisuko, priklausė šalia ir pasukęs savo prakaituotą, sportiniais šortais aptemptą užpakalį jai prie pat veido... pirstelėjo.

Dizės protas sustingo. Ne, maldavo ji, padaryk, kad tai nebūtų nutikę. Leisk jai paspausti *Delete*. Paspausti *Escape*. Išjungti.

– Kokią spalvą matai, Dize? – juokdamasis paklausė Tonis, nes Lizardas tikriausiai bus papasakojęs jam apie jos sinesteziją, kad mato kvapus kaip spalvas.

Visi aplink nepalioviė juokėsi, bet Dizė atkreipė dėmesį tik į arkliškai žvengiantį Lizardą, nors ji pati būtų kibirą vorų sučiaumojusi, kad tik išgelbėtų jį nuo sekundės liūdesio.

Nebegalėdama to išverti, Dizė pravirko. Ji įsakė savo plikoms, kaulėtoms kojoms pasileisti per sporto aikštę, perlipti *Rojaus Versmių* miestelio vidurinės mokyklos tvorą ir, prasibrovus pro eilę vynuogynų, galiausiai atsidurti čia, apleistame kvartale, vienais sportiniais drabužiais vidurdienį, spiginant saulei, tik tam, kad pajustų, jog su mielu noru iššoktų iš to bjauraus prakaituoto kūno ir paliktų jį sau už nugaros.

Nes Tonis Spenseris paperdė jai tiesiai į veidą! Visiems mantant! O Lizardas juokėsi! Iš jos! Dieve! Nuo šiol jai teks slapsytis arba tapti kuo nors kitu. Akivaizdu, kad niekada nebegalės grįžti į tą mokyklą. Teks pavogti mamos kreditinę kortelę ir užsisakyti skrydį į Pietų Ameriką. Gyventi savanoje su kapibaromis, nes vienoje iš savo milijoninių internetinių paieškų Dizė sužinojo, kad tai yra mieliausi žinduoliai.

Ne tokie neapykantos prisirpę septintokai.

Ir žinot ką? Dėl sinestezijos Dizė nelabai ir jaudinosi, daug labiau ją trikdė ta varlės su peruku išvaizda, tie branduolinio grybo formos plaukai, tos visą kūną nusėjusios strazdanos, įskaitant net kojų pirštus ir jos degantį žaizdrą. Tiksliau pasakius, viską. Dizė jautėsi maža ir susitraukusi, jai neaugo plaukai jokiose įdomiose vietelėse ir ji jautėsi it dulkė. Ką jau kalbėti apie tai, kad bijojo mirti, užmigtį, gulėti tamsoje, išeiti iš kambario, jei jame būdavo jos mama, arba visą gyvenimą likti tokiai bjauriai. Arba apie tai, kiek laiko ji praleidžia naršydama internete, ieškodama informacijos egzistenciniais klausimais ar apie daugybę kitų dalykų, ir kad jautėsi taip, tarsi gyvenimas būtų tiesiog asmeninių arba viešų pažeminimų virtinė.

Dizė nuskubėjo tuščiu, įkaitusiu šaligatviu, paskendusi savo mintyse, nė nepastebėdama degančiu gintaru dvelkiančio oro,

dėl pragariško karščio uždarytų parduotuvių, saulės išdegtų kalvų tolumoje, keistos, net gurgždančios tylos, nes visi keturi per *Rojaus Versmes* tekantys upeliai išdžiūvo. Ji net nepastebėjo dangaus, kuriame nelaiigė joks paukštis, nes tokioje kaitroje skristi per sunku, kad slėnyje siautė „velnio audra“, sukėlusį baisiausią pastarųjų metų karščio bangą.

Ji nė neapsidairiusi žengė į gatvę.

Tuomet pasigirdo cypimas, tarsi pasaulis būtų skilęs per pusę.

Žemė po jos kojomis sudrebėjo, oras suvirpėjo. Dizė neturėjo nė menkiausio supratimo, kas vyksta.

Pasukusi galvą pamatė didžiulį metalinį į ją lekiantį sunkvežimio priekį. *O ne, o ne, o ne, o ne.* Ji nebegebėjo nė pajudėti, šaukti ar mąstyti. Nieko nebegebėjo. Tarsi kas kojas būtų įsriegęs į betoną; laikas sulėtėjo, tada, regis, visiškai sustojo, ir ji galiausiai suprato: tai ir viskas.

Tai pabaiga.

Pabaiga.

Na, bet ji tikėjosi tapti vaiduokle. Vaiduokle, kuri visą dieną keps šalia savo mamos jos restorane „Mėlynasis šaukštas“. „Maldauju, noriu iš karto čia grįžti, – paskubomis Dievui ištare Dizė. – Viešpatie, noriu tapti kalbančiu vaiduokliu, – pridūrė ji. – Tik prašau, ne tokiu, kurie negeba kalbėti.“

Dizė nuliūdusi tik gurktelėjo, nes jautėsi *visiškai* tam nepasirengusi. Juk mirs išnaudojusi vos tris sekundes iš dviejų savaitių, kurias vidutinis žmogus per gyvenimą praleidžia bučiuodamasis. Mirs nė nespėjusi įsimylėti ir susilieti sielomis kaip Samanta Bruksveter ir Džerikas Bleinas. Nė nepajutusi, kaip kilstelėjusi savo kūną susiduria su kažkieno skubriu stumtelėjimu ar susliepsnoja iki pelenų nuo drauge įvykusio išsiveržimo ar visų kitų nerealių sekso dalykėlių, kaip toje knygoje „Dabar gyvenk amžinai“. Dar blogiau, kad mirs taip ir nepatyrusi orgazmo net viena

pati – ji niekaip dar jo neperprato, o galbūt su jos kūnu kažkas negerai.

Už visa tai dar blogiau, kad ji mirs taip ir nesulaukusi, kada grįš tėvas, – tą naktį, kai jis dingio, ji tebebuvo motinos iščiose. Žinojo, kad jis gyvas, priešingai nei kai kas jai sakė, nes kartą matė jį ant kalvos su kaubojiška skrybėle – atrodė lygiai taip pat kaip visose jos matytose nuotraukose, bet niekas ja nepatikėjo (išskyrus Vintoną ir Lizardą). Ji kartkartėmis tuose vynuogynuose pamatydavo kokį nebylų vaiduoklį, bet niekas ja netikėdavo (vėlgi išskyrus Vintoną ir Lizardą). Ak, Vintonai. Ir Tobulasis Mailsai, dar vienas mano broli. Ir, mama! Ją sukaustė panika. Kaip ji gali juos palikti? Palikti pasaulį? Jai nepatikdavo net nuo pusryčių stalo pakilti. Kaip ji gali mirti, kol jie visi – Vintonas, Tobulasis Mailsas, mama, virtuvės šefė, nedingęs tėtis, keistasis visuomet girtas dėdė Klaivas – susispies ant senos raudono aksomo sofas svetainėje – laimingų žmonių krūva bei Dizė pačiame viduryje – ir žiūrės „Haroldą ir Modę“ arba „Babetės šventę“ (seni, mamos mėgstamiausi filmai, tapę ir jos mėgstamiausi). Na, bet galbūt jie bent jau visi žiūrės šiuos du filmus jos atminimui, vietoj gėlių.

Ne todėl, kad jos šeima kada nors būtų žiūrėjusi kokį filmą tokioje gražioje draugijoje ar išvis būtų tokia graži draugija, tikrai ne. Bet dabar tai jau tikrai niekuomet nebeįvyks.

Ji mirs anksčiau, nei atsiras kokia nors galimybė.

Ir tikrai, baisiausia ne tai, kad paskutinis jai prieš mirtį nutikęs dalykas buvo Tonio Spenserio paperdimas tiesiai į veidą ar Lizardo išdavystė. (Tiesą sakant, pamirškite visus tuos senus filmus vietoj gėlių, prašau, verčiau apmėtykite jų namus kiaušiniai ir tualetiniu popieriumi.) Baisiausia buvo tai, kad ji mirs anksčiau, nei jos gyvenime įvyks kas nors stebuklinga.

Ir tuomet jos gyvenime įvyko kai kas iš tiesų stebuklinga.

Jos klubus stipriai apglėbė dvi plaštakos. Dizė atsigrėžė ir pamatė šalia savęs mergaitę. Šviesią ir visą spindinčią kaip krintanti žvaigždė.

Dizė kilstelėjo ranką norėdama paliesti tą iki juosmens vilnijančių vaivorykštės spalvų plaukų įrėmintą veidą, pasakiškų spalvų plaukų, bet Dizei nė nespėjus paliesti šviesos nutvieksto mergaitės skruosto, ši prabilo, pirštu bakstelėjo per nosį, tada stipriai ją stumtelėjo, ir Dizė pakilo. Aukštyn, aukštyn, aukštyn. Dangus pasviro, o Dizė nuskriejo į tolį, pamiršusi visas mintis, visas vietas ir laiką, galiausiai persuktomis galūnėmis nustėrusi trenkėsi į karštą asfaltą.

O velnias, velnias, velnias.

Dizė kurį laiką nejudėjo. Hm. Kas čia ką tik įvyko? Širdis blaškėsi krūtinėje it laukinis žvėris, o veidas įsirėžė į deginantį žvyrą. Ar ji jau vaiduoklis? Pamėgino suspausti du pirštus. Ne, ji vis dar turi kūną. Kiek kilstelėjusi galvą pamatė tik miglotą vaizdą – kur jos akiniai? Apsivertusi ant nugaros išvydo siluetą, vyrą, kurį atpažino net be akinių – ne merginą, kurią tikėjosi pamatyti, – stūksantį virš jos, uždengiantį saulę ir tiesiantį jai rankas bei kažką greitakalbe sakantį.

– Mažai trūko. Mažai trūko. O Jėzau, Dieve. Bet tik pažvelk į save. Kaip nauja. Nė vieno įbrėžimo. Dėkok Dievui. – Jis virpančiomis rankomis padėjo Dizei atsistoti ant drebančių kojų.

Nepaisant žvyruotų skruostų ir delnų, nubroz dintų kelių ir besidaužančios širdies, ji buvo sveika. Tačiau Dizei buvo neramu dėl šio vyro, nes, jos manymu, jį tuoj ištiks hiperventiliacija. Prakaitu persunkusiais marškiniais aplink save skleidė aižų moliūgų arba apelsinų spalvos kvapą – šią spalvą Dizė siejo su vyrais, su jų prakaito skleidžiamu kvapu. Mergaitės ir moterys dažniausiai kvėpia žaliai. Bet dabar jau žino, kad ne visos. Jos gyvybę išgelbėjusi mergaitė vaivorykštiniais plaukais kvėpėjo purpuru kaip gėlės.

– O Jėzau. Viešpatie. O Dieve, – kartojo vyras. – Kiek tau metų? Devyneri, dešimt? Turiu tavo amžiaus anūkę. Tokia pat plunksnelė kaip ir tu.

– Aš esu *dvylikos* metų plunksnelė, – gynėsi Dizė. Nes labai nemalonu, kai tebeprašo vaidinti elfę *Rojaus Versmių* vasaros parade, ačiū, gal ne. Ji pasilenkusi ėmė ieškoti savo akinių, bet galiausiai susiprato, kad jie įstrigo tarp plaukų – jos asmeniniame radinių biure. Išpainiojusi juos užsidėjo ir pamatė, kad tas vyras dideliu prakaituotu ūsuotu draugišku veidu atrodė lyg tikrų tikriausias jūrų vėplys.

Tačiau mergaitės niekur nesimatė.

– Gerai jau gerai, dvylika. Pripažįstu savo klaidą, – atsakė jai nepažįstamasis. – Ak, negaliu atsidžiaugti, kad likai sveika. Maniau, tau jau galas.

– Aš taip pat, – linktelėjo Dizė įtemptai galvodama. – Tikėjausi, kad grįšiu čia pavirtusi vaiduokliu, bet nenorėjau būti viena iš tų, kurie nemoka kalbėti, tikiuosi, suprantat mane? Ji jautė, kaip žodžiai, žodžiai, žodžiai, tiesiog potvynis jų, veržiasi iš vidaus it mėgindami išstrūkti, kaip tais senais laikais, dar prieš jiems išsiskiriant. Žinoma, buvo žmonių, jų vardų neminėsiu, manusių, kad Dizė per daug kalba ir jai reikėtų pašalinti balso stygas, bet jų čia nebuvo, tad ji kalbėjo toliau: – Tai būtų baisu. Stebėti viską ir visus, bet negalėti nieko ištarti, nieko pasakyti, net savo vardo. Kaip tie mūsų vynuogyne.

– Man regis, būtum baisi nebyli vaiduoklė, – atsakė jai į jūrų vėplį panašus vyriškis.

– Taip. Būtent. – Ji apsižvalgė. – Pone, turiu padėkoti tai mergaitei. Kur ji pradingo?

Vyras nutaisė tokią miną, kad net vešlūs jo antakiai šoktelėjo aukštyn.

– Kur *kas* pradingo? Aš mačiau tik saulę, o tada tave, visą sustingusią, į dangų pakelta galva, kaip kokia religinė statula. Tada

kirtau per stabdžius, bet dar sekundė – ir tu nuskridai. Gal esi kokia sportininkė, nes tu tikrai nuskridai. Įspūdingas vaizdas.

– Man *toli gražu* iki sportininkės. Mano brolis, Tobulasis Mailsas, labiau sportininkas. Aš nekenčiu sporto. Visų sporto šakų. Net nemėgstu būti lauke. – Ji įkvėpė, mėgindama sulėtinti it lavina užgriuvusias mintis. – Nuskriejau į šalį, nes mane pastūmė toji mergaitė. Stipriai, tiesiog stumte išstūmė į orą. Jūs jos nematėte? – Dizė dar kartą nužvelgė gatvę. Aplink nesimatė daugiau nė vieno žmogaus. Net turistų. Ar kitų automobilių. Tie velnio vėjai pavertė *Rojaus Versmes* išsausejusių, dulkėtu vaiduoklių miestu. – Ji mirgėjo tais visomis spalvomis tatuiruotais žodžiais. – Dizė palietė savo ranką, kur matė mergaitės tatuiruotę su žodžiu „likimas“. – Ir ji buvo tokia graži, jos veidas...

– Čia nieko daugiau nėra, tik mudu, mažute. Turbūt bus kal-tas tas karštis. Sunku net normaliai mąstyti.

Eidama namo per vynuogynus, kaitinama saulės, nuo pra-kaito permirkusiais, prie kūno prilipusiais drabužiais, Dizė vis nesiliovė galvojusi apie tą mergaitę. Purpurinis kvapas. Kaip ši pažvelgė tiesiai į akis. „Nesijaudink. Viskas gerai“, – ištarė keistu kимиu balsu prieš paliesdama Dizės nosį pirštu – *bakst*. Ir Dizės panika dėl atskriejančio sunkvežimio tiesiog išgaravo. Nebeliko jokios baimės, jokio sutrikimo. Mergaitę gaubė šviesa, srūvanti jai aplink galvą, aplink tas besiplaikstančias vaivorykštines gar-banas tarsi aureolė.

Tarsi aureolė.

Ir tada ji kilstelėjo Dizę į orą.